

De fractie van
Onafhankelijk Hollands Kroon

Verzenddatum

Ons kenmerk

Uw kenmerk
PV-2119

Uw brief van
19 april 2021

onderwerp
Leges datacenters

Contact
Matthijs Beute

Pagina
1/7

T 088-321 5000

Geachte fractie,

Op 19 april 2021 heeft u politieke vragen (nummer PV-2119) gesteld over: Leges datacenters. In deze brief beantwoorden wij de door u gestelde vragen. U vindt de antwoorden direct onder de vragen. Voordat we op de beantwoording van de door u gestelde vragen ingaan geven we ter inleiding cursief de door u gegeven inleiding weer:

Naar aanleiding van eerdere politieke vragen van GroenLinks heeft de fractie van Onafhankelijk Hollands Kroon nog een aantal aanvullende vragen over de leges. Het is onze fractie niet geheel duidelijk hoe de legeskortingen tot stand gekomen zijn, wie het initiatief ertoe genomen heeft en wat de mogelijke consequenties zijn. Omdat het lijkt dat het alleen geldt voor repeterende werkzaamheden, heeft OHK ook enige vragen inzake leges van het windmolenpark Wieringermeer. Maar eerst een aantal vragen over de aangepaste leges bij de datacenters.

De korting op de leges gaat om een afschrijving van enkele miljoenen. De fractie van OHK kan zich voorstellen dat dit op lange termijn gevolgen kan hebben voor de inwoners. Als door de gegeven kortingen het geld niet binnenkomt kunnen wij ons voorstellen dat dit negatieve gevolgen heeft voor bijvoorbeeld de OZB. Dat betekent dat alle inwoners gaan meebetalen aan de gegeven korting aan datacenters. Door deze handelswijze lijkt het er in eerste instantie op dat het college geen blijk geeft van goed rentmeesterschap.

Daarom de volgende vragen.

Vraag 1.

Heeft de wethouder de leges korting alleen afgegeven of heeft hij dit namens het college gedaan?

Antwoord:

Een paar opmerkingen vooraf. Op 23 april 2021 heeft het college de raad per memo geïnformeerd over de besluitvorming rondom de leges naar aanleiding van berichtgeving in de media. Deze berichten riepen veel vragen op, vandaar dat wij (vooruitlopend op de beantwoording van uw vragen) de memo hebben opgesteld en gedeeld met de raad. Voor de context, onze overwegingen en hoe het verlopen is, verwijzen wij graag naar de memo.

Het begrip “korting” heeft nadere uitleg. Het voornemen van het college was op dat moment gericht op het voorkomen van een onevenredig hoge legesaanslag die niet in verhouding zou staan tot het principe van kostendekkende leges. In uw toelichting staat benoemd dat dit gevolgen kan hebben voor de OZB-aanslagen. Dat is niet het geval, leges zijn er om de kosten te dekken van een vergunningaanvraag en OZB is een gemeentelijke belasting. Het college heeft niets besloten over de OZB-aanslagen voor datacenters. Een deel van uw vragen is daarmee wellicht al beantwoord. In aanvulling op de memo gaan wij graag in op uw vragen.

Dan uw eerste vraag. De wethouder neemt geen zelfstandige bestuursrechtelijke beslissingen, dat doet het college van B&W.

Vraag 2.

Waarom heeft het college dit niet vooraf met de audit commissie besproken en aan de raad voorgelegd, gezien de maatschappelijke gevoeligheid van deze kwestie?

Antwoord:

Het toepassen van de hardheidsclausule is primair een bevoegdheid van het college. De auditcommissie is er ter ondersteuning van de taakuitvoering van de raad in het kader van met name de planning en control cyclus en de accountantscontrole. De auditcommissie treedt niet in de onderscheiden bevoegdheden van raad en college. Vandaar dat het college de auditcommissie niet gevraagd heeft om advies, dat ligt niet voor de hand gezien de taak- en bevoegdheidsverdeling.

Vraag 3.

Is er sprake van meerdere vergunningsaanvragen of is er sprake van één vergunningsaanvraag waarover de korting wordt toegepast?

Antwoord:

Het besluit van het college waar u aan refereert was als volgt: als de aanvraag voor vier identieke delen in één keer zou worden aangevraagd, dan was het college bereid om gebruik te maken van de

hardheidsclausule. Er moest dus sprake zijn van één aanvraag, maar dit is uiteindelijk niet gebeurd. Wij verwijzen u voor de nadere uitleg naar de memo van 23 april.

Vraag 4.

Zijn er vaker kortingen toegepast in vergelijkbare of andere situaties?

Antwoord:

De hardheidsclausule is één keer toegepast bij de realisatie van het Windpark Wieringermeer. Bij het bepalen van de hoogte van de leges is in die gevallen niet naar de feitelijke bouwkosten gekeken, maar naar de hoogte van de opbrengst (het vermogen) van de turbines. In de praktijk heeft dat geleid tot een aanpassing van de leges met 50%. Ook op grond van artikel 231 Gemeentewet, artikel 63 in de Algemene wet Rijksbelastingen (AwR) (hardheidsclausule). De raad is daarover per memo geïnformeerd op 24 juni 2014. In het geval van het datacenter was het college bereid om (onder de eerdergenoemde voorwaarden) de hardheidsclausule toe te passen, maar dit heeft niet plaatsgevonden omdat de aanvraag niet in die vorm is ingediend.

Vraag 5.

Kunnen andere bedrijven of particulieren ook een beroep doen op deze kortingsclausule?

Antwoord:

Het toepassen van de hardheidsclausule is mogelijk in verschillende omstandigheden en niet gebonden aan een specifiek bedrijf of project. Dus ja, in principe kunnen andere bedrijven of particulieren hier om vragen. Het is echter wel van belang om hierbij in ogenschouw te nemen dat het om een zeer bijzondere situatie moet gaan met extreem hoge bouwkosten, die zou leiden tot een buitenproportionele hoge legesaanslag. Wij benadrukken dat de hardheidsclausule geen kortingsclausule is. Het wel of niet toepassen van de hardheidsclausule is altijd maatwerk en vraagt om een collegebesluit.

Vraag 6.

Is er vooraf onderzoek gedaan naar vergelijkbare zaken in andere gemeentes?

Antwoord:

Nee, er is geen uitgebreid onderzoek gedaan. Het al of niet toepassen van de hardheidsclausule is maatwerk en kan niet eenvoudig vergeleken worden met andere gevallen. Wel is er een korte inventarisatie gedaan van de legestarieven, bijvoorbeeld van de provincie.

Vraag 7.

Zijn er vooraf mensen geraadpleegd? Zo ja wie?

Antwoord:

Zie antwoord vraag 6.

Vraag 8.

Werkt afwijken van een gemeentelijke regeling met kortingen belangenverstrengeling niet in de hand? En staat hiermee het gelijkheidsprincipe niet ter discussie?

Antwoord:

Het college heeft niet afgeweken van een gemeentelijke regeling. Wij verwijzen graag naar de uitleg in de memo van 23 april en de daarin genoemde overwegingen die hebben geleid tot onze bereidheid om de hardheidsclausule onder voorwaarden toe te passen.

Vraag 9.

Hoe is de berekening gegaan die geleid heeft tot de percentage korting tot stand gekomen?

Antwoord:

Wij begrijpen dat u wilt weten hoe wij tot het percentage van 2% voor de resterende drie gebouwen zijn gekomen. Het college had de volgende overwegingen bij het besluit.

- De bouwsom van een datacenter is veel hoger dan van andere gebouwen van een vergelijkbare grootte. Dat komt vooral door de technische complexiteit van de gebouwen, en de noodzakelijke toetsing van de plannen ervoor. Bij volledige realisatie van de vier gebouwen zou dit tot een buitenproportioneel hoge aanslag leiden, die niet in verhouding staat tot het principe dat leges kostendekkend moeten zijn. Om een idee te geven van de bedragen: de bouwsom van één datacenter was geraamd enkele honderden miljoenen euro. Het zou in dit geval gaan om een ontwerp met vier identieke gebouwen. Voor het toetsen en beoordelen van de aanvraag omgevingsvergunning voor de gebouwen 2, 3 en 4 zou de gemeente lang niet dezelfde inspanningen hoeven leveren als voor gebouw 1, en dus ook lang niet dezelfde kosten maken.
- De opbrengsten uit leges mogen op begrotingsbasis de totale bureaunkosten voor de gemeente Hollands Kroon niet overtreffen. Een gemeente mag geen winst maken op de diensten die zij levert.
- De constatering dat de legesverordening van Hollands Kroon niet voorziet in een tarief voor seriële bebouwing. Met seriële bebouwing bedoelen we herhalende bebouwing: meer dan één identiek bouwwerk.

Op basis van bovenstaande was het college bereid om bij volledige realisatie van de vier gebouwen voor het eerste gebouw het reguliere tarief (100%) in rekening te brengen en voor de drie identieke tegelijk te realiseren gebouwen 2%. Het percentage van 2% is een gevolg van bovenstaande overwegingen. Het toepassen van dit percentage zou (in het geval van één aanvraag voor vier gebouwen tegelijk) tot een redelijke legesaanslag hebben geleid. Zoals aangegeven in de memo van 23 april is dit uiteindelijk niet gebeurd, omdat er maar één gebouw is aangevraagd.

Vraag 10.

Had de korting niet toegepast hoeven worden als er vooraf beter berekend was wat de kosten zouden zijn?

Antwoord:

Het college had de ervaring met de eerdere aanvragen voor datacenters. Gezien het feit dat de bouwkosten voor datacenters veel hoger zijn dan voor reguliere bedrijfspanden worden er voor onze begrippen hoge legesaanslagen opgelegd bij datacenters. Er zijn uiteraard ook meer kosten, vanwege de technische complexiteit en toetsing. Maar die staan niet in verhouding tot de opbrengsten. Op basis van een inschatting van de kosten die we normaal gesproken maken voor een dergelijke vergunning en de eerdergenoemde overwegingen was toepassing van de hardheidsclausule zeer redelijk geweest. We herhalen onze eerdere opmerking dat het hierbij niet gaat om het verlenen van een korting.

Vraag 11.

Hoe kan het dat het college niet heeft voorzien dat de leges boven maximum zouden uitkomen? Waardoor wordt het maximum bepaald met welke criteria?

Antwoord:

Bij strikte toepassing van de legesverordening (met een percentage) is er geen maximum aan de legesaanslag. Juist om die reden heeft het college, op verzoek van de initiatiefnemer, gekeken welke mogelijkheden er zijn om tot een aangepaste legesaanslag te komen. Dit is maatwerk en er zijn geen harde criteria vooraf te bepalen voor het toepassen van de hardheidsclausule. Zie ook de eerdere antwoorden.

Wethouder Theo Groot beweerde destijds in een krantenartikel dat datacenters en het Windpark Wieringermeer bijna een miljoen euro aan OZB inkomsten zouden opleveren. Dit triggerde onze fractie van Onafhankelijk Hollands Kroon enorm. Daarom zijn we, in verband met onze controlerende en kaderstellende taak die we hebben als raadsleden, op zoek gegaan naar de onderbouwing van deze cijfers. In het rapport MKBA van het windplan Wieringermeer staat gedetailleerd wat het plan van het Windpark Wieringermeer oplevert voor Hollands Kroon.

We beseffen ons terdege dat in het rapport enige aannames gedaan kunnen zijn, maar desondanks geeft het een helder beeld. In het rapport lezen we dat de legesopbrengsten 4,3 miljoen zijn. Dit bedrag is gebaseerd op 1,42 % van de bouwkosten.

Vraag 12:

Een vraag die daaruit voortkomt is of er inzake het Windpark Wieringermeer ook een korting is gegeven op de leges?

Antwoord

Het windpark is tot stand gekomen na het onherroepelijk worden van het Rijksinpassingsplan. Bij de behandeling van de aanvraag om omgevingsvergunning voor het bouwen is gebruik gemaakt van de mogelijkheid om de hoogte van de leges te beperken met toepassing van artikel 63 AWR. Het college heeft de raad daarover geïnformeerd per memo van 25 juni 2014¹.

Vraag 13:

Zo ja, kunt u inzichtelijk maken wat deze kortingen zijn geweest? Zo nee, waarom zijn er voor dit project geen kortingen gegeven?

Antwoord:

Bij het bepalen van de hoogte van de leges is in dit geval niet naar de feitelijke bouwkosten gekeken, maar naar de hoogte van de opbrengst van de turbines. Zie ook de uitleg in de memo van 25 juni 2014.

Vraag 14:

Wat was de totale opbrengst geweest voor onze gemeente van de leges voor het Windpark Wieringermeer?

Antwoord:

Uw vraag is wat de hoogte van de legesaanslag voor het windpark zou zijn geweest als de hardheidsclausule niet was toegepast, dat is ongeveer het dubbele van de aanslag zonder toepassing van de hardheidsclausule: ca. 4,2 miljoen euro. De opbrengsten van een legesaanslag kunnen niet worden gezien als winst, de aanslag is in principe kostendekkend.

In het rapport wordt de WOZ geprognoseerd op 0,1603 % ter waarde van 0.4 miljoen. In het rapport staat tevens te lezen: "Hoewel de OZB in principe een gemeentelijke heffing is, komt een deel bij het Rijk terecht. Dit komt door de maatregel die het gemeentefonds kort met 70% van de extra OZB inkomsten die een gemeente ophaalt." Dus niet alle inkomsten komen in de gemeentekas.

Vraag 15:

Aangezien wij ervan uitgaan dat dit voor alle leges geldt, is de vraag wat blijft er dan netto over?

Antwoord:

In uw vraag noemt u leges maar de toelichting gaat over de OZB. We gaan ervan uit dat uw vraag gaat over de OZB. Het klopt dat er sprake is van inkomstenverevening OZB voor zowel woningen als niet-woningen in het gemeentefonds. Bij niet-woningen is een percentage van 70% van toepassing. Bij een bedrag van € 400.000 aan OZB-opbrengst blijft er na aftrek van de de inkomstenverevening ca. € 120.000

¹ Zie bijlage, memo 25 juni 2014

over voor de gemeente. Hoe de exacte uitkering van het gemeentefonds na toepassing van alle berekeningen door het Rijk uitpakt is echter vrij gecompliceerd. Wij beperken ons in deze beantwoording tot deze relatief eenvoudige weergave. Desgewenst lichten we dat graag mondeling verder toe.

Vraag 16:

Aangezien de wethouder sprak over een miljoen aan OZB van de windmolens en de datacenters zouden wij graag inzichtelijk krijgen hoe dat is verdeeld. Is dat bijvoorbeeld 4 ton van de windmolens en 6 ton van de datacenters? Of ligt die verhouding anders? Graag een uitwerking zodat we daar duidelijkheid in krijgen.

Antwoord:

Het college heeft een inschatting gemaakt op basis van de waardeontwikkeling voor 2021. Het gaat hier om bijzondere objecten die ook nog in ontwikkeling zijn. De definitieve waardering voor deze objecten moet voor volgend jaar nog gedaan worden. De inschatting die het college heeft gemaakt en waar de mededeling van de wethouder op was gebaseerd is als volgt:

Datacenters	€ 400.000
Windplan	€ 450.000
Overig	€ 150.000

Voor de komende jaren kan dit areaal nog verder uitbreiden, met name voor de datacenters. Uiteraard is dat afhankelijk van de realisatie van lopende initiatieven.

Vraag 17:

Zijn de OZB heffingen vastgelegd over decennia, of worden deze ook op indexering jaarlijks aangepast?

Antwoord:

Het tarief voor de OZB wordt jaarlijks door de gemeenteraad vastgesteld. De waardering voor de grondslag (bepaling WOZ-waarde) wordt jaarlijks gedaan conform wet- en regelgeving.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders,

W. Eppinga
secretaris

A. van Dam
burgemeester

Deze brief is digitaal opgesteld en daarom niet ondertekend.